Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

AU MØTE 1 2026

Utvalg:	**Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre - arbeidsutvalget**
Møtested:	Teams/ telefon
Dato:	03.11.2026
Tidspunkt:	13:00

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
AU 1/26	Behandling av søknad om bruk av ATV i Varangerhalvøya nasjonalpark samt drone ved Elgtelling – Vardø kommune		

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2026/10976-2
Saksbehandler: Geir Østereng
Dato: 02.11.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre - arbeidsutvalget	AU 1	3.11.26

Behandling av søknad fra Vardø kommune om bruk av drone samt motorferdsel på barmark ved telling av elg - Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde

Vedlegg:

1 Søknad - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vardø kommune - bruk av drone og ATV i forbindelse med elgtelling til ny bestandsplan for elg

Forvalters innstilling

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjordenn – Syltefjorden landskapsvernområde, gis Vardø kommune tillatelse til motorferdsel på barmark **med ATV en tur på omsøkte traseer i nasjonalparken, og til bruk av drone i Varangerhalvøya nasjonalpark og Persfjorden- Syltefjorden landskapsvernområde for å registrere elg**.

1. Langs eksisterende kjørespor fra **Finnelva vest for Komagelva til "Veis ende"** (UTM-koordinat på sluttpunkt 36 W 397183 7798966) ved Varanger krafts hytte.
2. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Hubehytta jfr. kart**
3. Langs eksisterende kjørespor fra **Komagvær til Slaktefjell** (UTM-koordinat på sluttpunkt 36 W 404180 7798521).

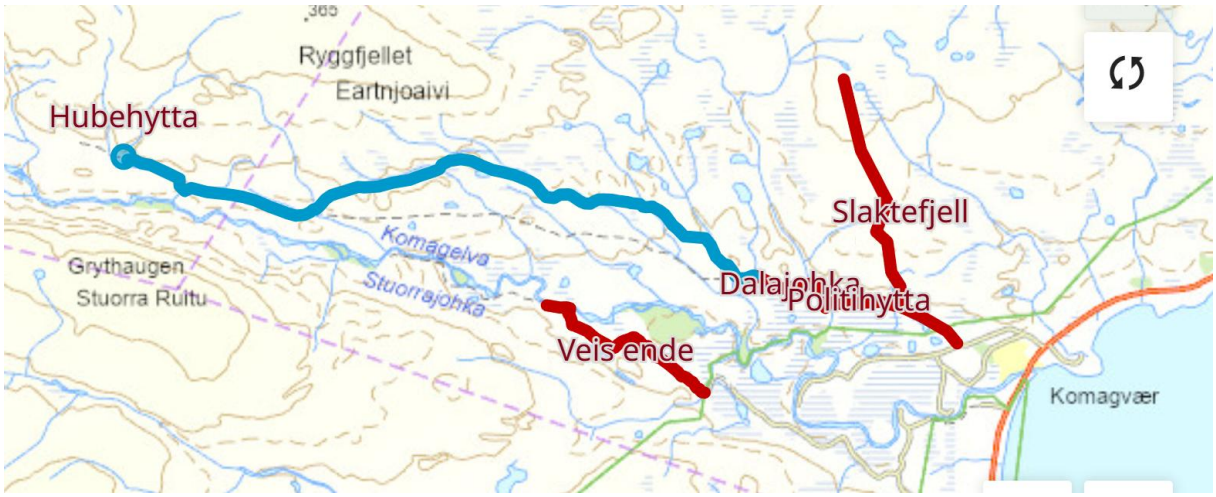
Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

Tillatelsen gjelder Vardø kommunes personell – 1 tur/ retur på hvert spor.

- Tillatelse må medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll.
- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og rein i området ikke forstyrres.
- Tillatelsen gjelder på etablert kjørespor til telling av elg med drone som har termisk kamera.
- Kjøringen skal skje hensynsfullt, og slik at fuglelivet, dyrelivet og reinflokker i området ikke forstyrres.
- Rapport av tellingen sendes til Grunneier FEFO og Nasjonalparkstyret v/ forvalter etter gjennomføring. Logg for flyging – eller kart drona har dekt må fremgå, samt dato. Værforhold, grad av snødekt mark når flygingen skjer og erfaring av bruk av drone ved værforholdene samt dronetype oppgis i rapporten.
- Drone skal ikke benyttes til annet enn formålet eller til å ta bilde av/ filme andre arter
- Ved brudd på vilkårene kan tillatelsen trekkes tilbake. Brudd på vilkårene for tillatelsen kan medføre brudd på vernebestemmelsene og vil i så fall rutinemessig bli vurdert jamfør retningslinjene for brudd på vernebestemmelsene.

Kart 1. over traseer nærmest Komagvær

Kart 2. Kjøretrase til Hubehytta merket blå.

Saksopplysninger

Opplysninger i søknad

For perioden 2027-2030 behøves tallgrunnlag for elg etter jakt, til sammenlikning av elgbestanden for 4 år siden.

Vardø kommune søker med dette dispensasjon til bruk av Drone og ATV i Varangerhalvøya NP og persfjord-syltefjord landskapsverneområdet i forbindelse med elgtelling til ny bestansplan for elg.

Flygingen med drone vil skje i komagdalen og sandfjorddalen

Dronetype er «Dji mavic 3t thermal enterprise» – som har termisk kamera.

Operatør er Vardø kommune.

Ved korrespondanse med Tobias Ervik opplyses at kommunen ønsker selv å telle elg med drone, da man disponerer drone med termisk kamera.

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på, og må se til at kjøring er jamfør. Det samme gjelder restriksjonssoner for bruk av drone og generelt droneregelverk.

Verneforskriftene

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner.

I sone A er det avgrenset et særlig viktig myr- og våtmarksområde med stor vitenskapelig betydning som referanseområde og med egenart i form av mange småvann og myrdammer. Området gir leveområder for en rik og variert fauna av våtmarksfugl, også trua arter. Området er svært viktig for sædgås og dverggås.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Formålet med opprettelsen av *Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde* er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner.

Ivaretakelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Behandlingsmåte

Saken behandles av arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret som er delegert myndighet til å behandle saker som ikke har stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene.

Er tiltaket søknadspliktig i nasjonalparken og landskapsvernområdet?

Drone er definert som luftfartøy.

Verneforskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde gir et forbud mot unødvendig støy, som motor på modellfly som tilsvarer drone.

6.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l. Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan stille krav til støydemping for strømgeneratorer o.l.

Kjøringen med ATV eller bruk av drone som det søkes om i nasjonalparken er det ikke unntaksbestemmelser for i verneforskriften for nasjonalparken, eller Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Det må vurderes om det er hjemmel for å gi dispensasjon jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven § 48 inneholder tre alternativer for dispensasjon fra vernevedtak. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom

sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. De to sistnevnte beskrivelsene er ikke relevant i saken.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I behandlingen av søknader om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 skal også de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 vurderes.

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, må det foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Bestemmelsene åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Dette innebærer at forvaltningsmyndigheten må foreta en konkret vurdering av om søknaden gir grunnlag for å gi dispensasjon. Ingen har krav på dispensasjon, og andre vurderingsmomenter kan komme inn. Vurderingen er opp til forvaltningsmyndighetens skjønn innenfor rammen av alminnelige forvaltningsrettslige regler og retningslinjer og instrukser fra overordnet myndighet.

For å kunne få tillatelse må det være nødvendig å gjennomføre i verneområdet. Det må også vurderes som en tillatelse vil gi uheldig presedens.

I Miljødirektoratet sin veileder «Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter M106-2014» presiseres det at selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert tillatelsesbestemmelse, må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Videre presiseres det at når forskriftene bruker formuleringen "*kan gi tillatelse til*" betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi tillatelse.

Naturmangfoldloven

Påvirkning på naturmiljøet – bruk av ATV og drone

Det er kjent at kjøring med motorisert kjøretøy på barmark, og bruk av drone kan ved både syn og lyd virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og på andre ikke-motoriserte brukere av område – herunder friluftslivet. Kjøring med firehjuling på barmark kan gi skader på planteliv og terreng, som det kan ta lang tid før forsvinner. I dette tilfellet er kjøresporene som er omsøkt befart tidligere og tydelige.

Jamfør Naturmangfoldlovens § 8 er kunnskapsgrunnlaget godt da området er godt kartlagt for fjellrevhi og rovfugl lokaliteter, og forvalter har befart store deler av området og kjenner friluftslivet, som nå er begrenset. Fiskesesongen er over og det pågår kun noe sporadisk turgåing og småviltjakt i området, dog er dagene korte pga. lite dagslys. Det er ingen sjeldne blomsterarter som påvirkes av evt. barmarkskjøring.

På bakgrunn av dette mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger på naturmiljøet gitt at det kjøres på oppgitt kjørespor, og dermed kommer ikke naturmangfoldlovens § 9 («føre-var-prinsippet») til anvendelse slik tillatelsen gis. Samlet belastning jamfør Naturmangfoldovens § 10, tilsier at det er lite aktivitet i de aktuelle områdene på denne tiden. Det aktuelle kjøresporet til Hubehytta benyttes noe av Statens naturoppsyn ved skjøtselsoppdrag, av reindrifta mest høst ved samling og driving samt sauenæringen innvilges en tur til Hubehytta ved sanking. For øvrig felles noe elg i elgjakta øverst i Komagdalen, og sporet benyttes ved utfrakt av felt elg. Det er lite droneflyging i de aktuelle områdene foruten av sauenæringen som nylig har fått tillatelse ved sanking eller ved påviste rovviltskader i Komagdalen eller Sandfjorddalen.

Naturmangfoldlovens § 11 vurderes som lite relevant. Jamfør Naturmangfoldlovens § 12

Angående valg av miljøforsvarlig teknikk, krever metodikken for overvåkning av elg etter jakt både kjøring med ATV på etablerte kjørespor, og bruk av drone i lufta. Drone vurderes for å forstyrre mindre i sum utenom selve kjøresporet ved støy og forstyrrelser enn helikopteret, men kjøring med ATV kan påvirke underlaget negativt. I nasjonalparken skal barmarkskjøringen være minst mulig. Om marka er frossen har en del betydning for det. Nå i denne omgang behøves helst snødekt mark for å telle elgen da planen er at man skal gjøre en metodevurdering mellom helikopter og bruk av drone for å se om telleresultatene er sammenliknbare i slike områder i Varanger. For helikoptertelling behøves snødekt mark. Ved samkoordinering av tellingen vil også telling med drone bli gjort på frossen mark og påvirkning på barmark vil bli liten. Om tellingen med drone og kjøringen med ATV skal gjøres på tint mark vurderes bruk av helikopter ved telling som mer skånsom enn drone. Værvarsel tilsier kjøligere forhold og forventninger om frossen mark fremover, og dette vektlegges ved vurderingen.

Potensial for skader på barmark gjelder spesielt i fuktige områder, og særlig på myrer, langs bekker og langs elver. Begrenset kjøring langs allerede eksisterende kjørespor har imidlertid mindre konsekvenser og vil ikke øke den samlete belastningen nevneverdig. Kjørespor til Hybia har et parti som er bæresvakt på myr og fast dispensasjon til å kjøre med ATV kan bidra til å forringe vegetasjon og gi økte forstyrrelser i området. Det vurderes ikke at en tur/retur vil forverre partiet. Påvirkning på fuglelivet vil være forbigående, og begrenset da trekkfuglene har trukket fra området. En drone vil passere relativt fort og forstyrrelsen er kortvarig. Vilkårsetting ved rovfugl i området, og avdempende tiltak ved god praksis vil forebygge uheldig påvirkning på enkeltarter.

Det vurderes som at det kan gis tillatelse jamfør prinsippene i Naturmangfoldlovens § 8-12

Vurdering av om tillatelse skal gis

Etablert praksis og forvaltningsplan

Nasjonalparkstyret jobber med forvaltningsplan for Varangerhalvøya nasjonalpark, og det er har vært praksis for å innvilge tillatelse i forbindelse med konkrete arbeider i sauenæringen til å kjøre på de nevnte traseene som kommunen har omsøkt å kjøre på. Dette jamfør unntaksbestemmelse i verneforskriften. Det gjelder også til bruk av drone på høsten ved sanking.

Ny praksis for kjøring på kjørespor med ATV til Hubehytta ble endret av styret i februarmøte 2026 hvor forvaltningsplan var på agendaen. Oppdatert praksis tilsier at det innvilges en årlig tur med ATV ved sauesankingen helt opp til Hubehytta for lokal sauebonde, begrunnet med konkret behov og kjøring har liten betydning for sporet eller forstyrrelser av fjellrevbestanden, som er relativt robust i området.

Nasjonalparkstyret følger imidlertid med på tilstanden på eksisterende kjørespor i nasjonalparken. Dersom det oppstår nye kjøreskader, eller gamle kjøreskader forverres, kan det få betydning for behandlingen av fremtidige søknader om barmarkskjøring på kjøresporene for brukergruppene.

Vurdering

Traseen for ATV til Hubehytta går i et sårbart område for vegetasjon og dyreliv, med kjørespor over noen myrpartier med svakt bærelag. Kjøresporet har vært i ferd med å gro igjen, men befaring i 2023 tilsier at det er tatt mer i bruk igjen. Kjøretraseene benyttes av sauenæringen basert på dispensasjon med nødvendige turer for traseer merket blå, og en årlig tur merket rød.

Det lang praksis for å gi dispensasjon på etablerte kjørespor i området i sauenæringen, foruten til Hubehytta som nevnt ovenfor. Sporene brukes av reindrift og SNO for øvrig, samt ved elgjakten. Fjellrevbestanden er relativt robust i området og kjøring og bruk av drone på dagtid på denne tiden av året vil ha liten betydning, da fjellreven er mest nattaktiv.

Tiltakene med bruk av atv på kjørespora vurderes ikke for å stride mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Det forutsettes kjøring med ATV på frossen mark til Hubehytta. Droneflygingen vil skje i et kort tidsrom og forstyrrelsene vil være minimale, et tidsrom det er lite problematisk for reindrift eller Naturmangfoldet.

I lys av at elgstammen vurderes for å være relativt høy, og man ved planlegging av ny bestandsplan anser det som viktig at man planlegger beskatningen av elgstammen til et bærekraftig nivå, relatert til vinterbeitene som er bl.a. i nasjonalparken og naturreservater på halvøya, ansees at man kan gi tillatelse til å bruke drone for å telle og benytte Atv på de aktuelle kjøresporene. Tellingen vil forhåpentligvis styrke grunnlaget for å anslå reguleringen av elgbestanden for den neste 4 års perioden i området. Tellingen bør samkjøres med helikoptertellingen for sammenlikning av metodikk og resultater, slik at vi kjenner beste metodikk i neste omgang til det skal telles.

I området er det historikk for telling med helikopter ved revidering av bestandsplan for elg, som er en effektiv og miljøvennlig metode som ikke krever barmarkskjøring, men kostbar.

Vedlegg

Fra: Tobias Ervik[tobias.ervik@vardo.kommune.no]
Sendt: 20.10.2026 10:26:49
Til: Østereng, Geir; Postmottak SFTF[geir.ostereng@statsforvalteren.no; sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Dispensasjon Drone og AtV VNP

Hei,

Vardø kommune søker med dette dispensasjon til bruk av Drone og ATV i Varangerhalvøya NP og persfjord-syltefjord landskapsverneområdet i forbindelse med elgtelling til ny bestansplan for elg.

Flygingen med drone vil skje i komagdalen og sandfjorddalen

Done: matrice 4E

operatør Vardø kommune - NOR5t6x1e6ybrfx0-2c7

Det søkes om følgende kjørespor for ATV med Regnr: PW 5177

Med hilsen
Tobias Ervik
Konsulent
Natur og miljø
tel: +4747888179
tobias.ervik@vardo.kommune.no

Bilde

Vardø kommune
Kirkegata 4, 9950 Vardø
tel: 78 94 33 00
postmottak@vardo.kommune.no
org.nr.: 972 418 048

Denne e-posten og eventuelle vedlegg kan inneholde konfidensiell eller priviligiert informasjon, og er utelukkende beregnet for den personen eller institusjonen den er sendt til.
Dersom e-posten er sendt feil bes du vennligst informere avsender om dette, og dessuten slette e-posten og eventuelle vedlegg, uten å kopiere eller videresende e-pos
ten.